

Budgetförslag för Hudiksvalls kommun 2027

med utblick mot 2030

Vänsterpartiet
Hudiksvall

Vi bygger ett Hudiksvall som håller ihop

Hudiksvall har mycket att vara stolt över. Vår kommun bjuder på storslagen natur, engagerade människor, ett levande föreningsliv och ett kulturliv som växer. De allra flesta känner sig trygga i vardagen och här finns både framtidstro och vilja att göra saker tillsammans. Det finns en kreativitet och handlingskraft i Hudiksvall som märks, inte minst i civilsamhället och näringslivet, där nya idéer föds och förverkligas runt om i kommunen varje dag.

Men det finns också en annan verklighet. Barn växer upp i familjer som behöver försörjningsstöd och hjälporganisationer vittnar om ett växande behov av matkassar som delas ut. Barn i områden med låg inkomstnivå deltar mycket mer sällan i föreningslivet och vi har invånare som långvarigt står utanför arbetsmarknaden. Skolan, som ska utjämna livschanser, pressas hårt när kostnaderna ökar men finansieringen inte hänger med. Äldreomsorgen befinner sig i samma ekonomiska läge. Och kommunen uppnår inte sina egna mål för sjukskrivningar och där det framför allt är kvinnor i skola och omsorg som betalar priset. Det är så ojämlikhet ser ut. Och den ökar.

Vi i Vänsterpartiet vill bryta den här utvecklingen. Vi menar att det är dags att bygga ett Hudiksvall som håller ihop, där jämlikheten ökar. Ett samhälle där alla barn får en trygg och jämlik skolgång, där äldre möts av omsorg med tid och kompetens och där ingen lämnas ensam när livet är tufft. Hudiksvalls kommun är numera också en MR-kommun, och det betyder att respekt, skydd och främjande av mänskliga rättigheter alltid ska präglade arbetet och beslutet i kommunen.

Det föds färre barn och elevantalet minskar på sikt, visar nuvarande prognoser. Glädjande nog uppnår fler invånare hög ålder, men då behövs mer omsorg. Vi behöver därför hitta hållbara och långsiktiga lösningar för att ha kvar och förbättra den välfärd vi har idag. Vi behöver också tänka om och se att barn och äldre är tillgångar för vår kommun, inte kostnader. Att göra kraftiga neddragningar inom ett område för att finansiera ett annat ger svåra konsekvenser för välfärden och kommer inte lösa kommunens utmaningar på sikt. Statsbidragen ökar heller inte, fastän kostnaderna gör det. Regeringssatsningar på skola och omsorg lyser med sin frånvaro, eller är kortsiktiga och otillräckliga.

Vänsterpartiets lösning för att uppnå en väl fungerande verksamhet med balans mellan krav och resurser, är därför att kommunalskatten höjs med 50 öre, till 22:11. 50-öringen öronmärks för att förstärka skolan och äldreomsorgen. I skolan möjliggör det en satsning för fler välutbildade vuxna i skolmiljön och bättre arbetsmiljö för elever och lärare, fler speciallärare, tvåläraryrskap, stärkt elevhälsa och mindre barngrupper samt fler vuxna per barn i förskolan. Det är alltså inte extravaganser vi pratar om utan vad som krävs för att alla barn ska få en likvärdig chans.

Många blir äldre, och då behövs ofta mer stöd. Därför behöver vi öka resurserna till äldreomsorgen. Det behövs så att de äldre ska få möta samma människor, och att äldreomsorgen ska vara en arbetsplats med bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor så att många vill jobba där. Med mer pengar kan vi öka grundbemanningen för att ta bort minutstyrning, införa arbetstidsförkortning och ha heltid som norm.

Att höja den kommunala skatten är inget självändamål för Vänsterpartiet i Hudiksvall. Men när det inte finns en rättvis och omfördelande skattepolitik på nationell nivå ser vi det som nödvändigt att agera lokalt. Även om den kommunala skatten tas ut med samma procentsats oavsett inkomst, är en solidarisk skattehöjning ett mer rättvist alternativ än att fortsätta spara på skola, omsorg och välfärdens grund.

Vår budget bygger på solidaritet och målet om ett jämlikt samhälle. Vi människor är inte maskiner, och vår gemensamma välfärd är ingen fabrik eller aktiebolag. Vår politik bygger på övertygelsen om att vi absolut kan bygga en bättre framtid, om vi gör det tillsammans. Vi tror på att kvaliteten i den gemensamma välfärden är något som alltid måste gå först, inte något vi tänker att vi har råd med om det finns pengar över.

Hudiksvall kan bättre. Hudiksvall ska bli bättre. Men det kräver politiska prioriteringar som sätter människors behov före marknadens logik.

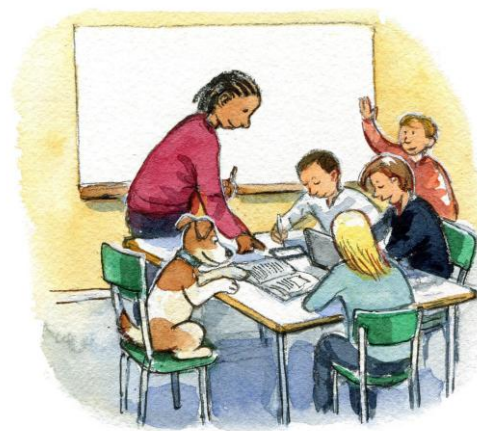

Ulrica Högbergh,
oppositionsråd Vänsterpartiet

Skolan är en investering i framtiden

Efter några ekonomiskt tuffa år med inflation och oro i omvärlden, står skolan i Hudiksvall under hård ekonomisk press. Men problemen började inte där. Även under år med överskott i kommunens bokslut har skolan prioriterats ned med låga eller inga uppräkningsar för ökade lönekostnader och priser. "Det finns inga pengar" har blivit vardag för de som jobbar i skolan.

Konsekvenserna har visat sig i larm om att besparingarna inom skolan får följder, kanske framför allt för de elever som behöver mest stöd. Detta visar också Skolinspektionens granskningar av flera av kommunens skolor.

Det föds färre barn och elevantalet minskar på sikt, visar nuvarande prognoser. Det behöver finnas långsiktiga, men flexibla planer för hur den här förändringen i demografin ska mötas. Att göra akuta neddragningar med svåra konsekvenser för förskola och skola kommer inte lösa kommunens utmaningar på sikt. Att satsa på barn och unga är att investera i vår framtid.

Fler unga behöver uppnå godkänt i alla ämnen för att bli behöriga till gymnasiet och i lågstadiet behöver vi stötta så att fler barn klarar läsa-räkna-skriva i årskurs 3. Här kan till exempel fler speciallärare i mindre studiegrupp, halvklasser och tvålärarskap där det behövs, vara satsningar som ger eleven stöd och bidrar till att höja resultaten. Det behövs även fortsatt stora insatser för att minska den långa skolfrånvaron som kryper ner i åldrarna.

Kommunens kostnader för fritidshem ligger sedan många år långt under kostnader i jämförbara kommuner, och vi vill undersöka vad det beror på för att kunna säkerställa kvaliteten i fritidshemmen. Det saknas också utbildade fritidslärare i stor utsträckning, och lokalerna är ofta inte optimala för verksamheten. Fritidsverksamheten är viktig för många barn, så det behöver prioriteras.

Sedan flera år har kommunen stora barngrupper i förskolan på många ställen, betydligt högre än vad Skolverket rekommenderar. Antalet barn per vuxen också högt, på flera förskolor mycket högt. Kostnaderna för förskolan har samtidigt varit låga i Hudiksvalls kommun de senaste åren, jämfört med andra kommuner. Vänsterpartiet vill därför att förskolan ska behålla den personal de har i dag, även när barngrupperna minskar. Då kan barngruppernas storlek minskas, och fler vuxna per barn ger tid för att förskollärare och barnskötare att hinna se och möta varje barn. Vi vill också se försök med arbetstidsförkortning på enheter i förskolan där sjukskrivningstalen är höga.

Så, det är inte en naturlag med ständig budgetstress i förskola och skola. Det går att ändra på. När skolan tillförs mer resurser så kan vi skapa en skola som har rätt förutsättningar att möta alla barn och unga utifrån deras olikheter och skiftande behov.

Elevhälsa och elevstöd

2024 startade en resursskola för barn som behöver extra mycket stöd i lugn miljö, allt utifrån ett förslag från Vänsterpartiet. Vi vill att verksamheten utökas för att svara mot behoven. Den centrala elevhälsan ska förstärkas för att varje elev som behöver det ska kunna få hjälp och stöd i tid.

Vänsterpartiet vill också se en satsning på adekvat utbildade heltidsmentorers som arbetar elevnära i kommunens högstadieskolor och gymnasieskola för att tillföra extra trygghet och socialt stöd. Det ska finnas möjlighet till tvålärarskap, undervisning i halvklass och en rektor ska aldrig av ekonomiska skäl behöva avstå från att ge det stöd en elev eller grupp behöver.

Några exempel på vad Vänsterpartiet vill se för en bättre skola:

- Mindre barngrupper i förskolan och fler vuxna per barn: följ Skolverkets riktmärke
- Försök med arbetstidsförkortning i förskolan
- Översyn av fritidshemmets resurser och kvalitet
- Satsning för att stärka skolan, ex:
 - Fler speciallärare
 - Möjlighet till halvklassundervisning
 - Tak för klasstorlek, beroende på årskurs
 - Lärares undervisningsskyldighet, vid lagstiftning/avtal ökar kostnaderna
 - Förstärkt stöd till lägre åldrar
 - Skolgårdslärare med rastupdrag
- Förstärkt elevhälsa
- Utökad resursskola

Ett hållbart arbetsliv - i dag och i morgon

Hudiksvalls kommun står, liksom många andra, inför stora utmaningar när det gäller kompetensförsörjning. Det gäller inte bara kommunens egna verksamheter – även näringslivet och andra offentliga arbetsgivare larmar om bristen på utbildad personal. Kommunen har en viktig roll i att höja utbildningsnivån, rusta människor för arbetslivet och skapa förutsättningar för fler att bo och arbeta i hela kommunen. Då krävs det god samhällsservice, skolor, kultur och fritid, omsorg och fungerande kommunikationer i hela kommunen. För att klara framtiden måste Hudiksvalls kommun vara en attraktiv arbetsgivare. En arbetsplats där människor vill och orkar vara kvar, och dit fler vill söka sig. Tyvärr pekar medarbetarundersökningen i motsatt riktning. Sedan 2017 har resultatet på medarbetarengagemang sjunkit från 80 till 74. I andra kommuner har värdena varit stabila eller till och med ökat. I Hudiksvall pekar kurvan brant nedåt.

Vi måste ta de här signalerna på största allvar. De som arbetar närmast dem vi är till för har ofta de mest effektiva lösningarna, och därför behöver medarbetarnas erfarenheter tas tillvara. Vi vet också att inflytande över ens arbetssituation är grundläggande för en god arbetsmiljö och trivsel på arbetet. Att kunna ha inflytande över hur arbetet läggs upp är en viktig faktor för att må bra på jobbet.

Förbättrade arbetsvillkor för att minska sjukskrivningar är prioriterat i vår budget. Det gäller särskilt i de kvinnodominerade yrkena där sjukskrivningstalen är som högst. Här är inte minst arbetstidens längd och förläggning är viktiga för att må bra. Vi är glada att Vänsterpartiets förslag om att prova nya arbetstidsmodeller inom social- och omsorgsförvaltningen har blivit verklighet. Försöket har varit en succé, och utökas nu till ett helt äldreboende. Vi vill att försök görs på fler ställen och utvidgas till förskolan, med början på enheter med höga sjukskrivningstal.

Vänsterpartiet vill se ett hållbart arbetsliv, där balansen mellan krav och resurser inte är ett önskemål utan en självklarhet. Ingen människa ska behöva välja mellan att hinna med ett larm eller trösta ett barn. Samvetsstress får inte vara en del av arbetsbeskrivningen.

Förutsättningar för ett arbetsliv kräver resurser, inte fler effektiviseringskrav. Det kräver trygghet, tillit och rimliga förväntningar på vad man som medarbetare kan åstadkomma inom givna ramar.

Rekryteringen av medarbetare behöver komma närmare verksamheterna. Kommunens centrala rekryteringsenhet avvecklas därför och resurserna flyttas till nämnderna att där användas för samordning. En ytterligare prioritering är att minska de kraftigt ökande tim- och visstidsanställningarna till förmån för tillsvidareanställningar. S.k. poolanställningar där den som är anställd har flera arbetsplatser kan vara en lösning. Även om vikarier alltid kommer att behövas så ska våra medarbetare ha så trygga anställningar som möjligt.

Vi vill att Hudiksvall ska vara en kommun där människor orkar arbeta ett helt yrkesliv och känna stolthet över att jobba i Hudiksvalls kommun. Där jobbet inte sliter ut dig,

utan också ger energi. Det är så vi stärker välfärdens kärna, medarbetarna, och det är så vi bygger kommunorganisationen stark inför framtidens utmaningar.

Några exempel på vad Vänsterpartiet vill se för ett hållbart arbetsliv:

- Minska sjukskrivningar inom kvinnodominerade yrken
- Minska arbetslösheten, med fokus på långtidsarbetslöshet
- Fortsätta prova olika arbetstidsmodeller i social- och omsorgsförvaltningen
- Prova olika arbetstidsmodeller i förskolan
- Avveckla kommunens rekryteringsenhet och flytta ut till nämnderna
- Höjd grundbemanning i äldreomsorgen
- Trygga anställningar som norm, minska sms-anställningar
- Stopp för minutstyrning
- Ett mål för när delade turer ska vara avskaffade eller frivilliga

Mot våld i nära relation: förebygga, stötta och agera

Gävleborgs län hör till de län i landet med störst problem när det gäller mäns våld mot kvinnor. Hudiksvall har dessutom drabbats av flera tragiska kvinnomord under de senaste åren. Vi vet att våldet finns mitt ibland oss – och vi vet att det kräver politisk handling, inte bara starka ord.

Därför är det glädjande att kommunfullmäktige enats kring en nollvision för mäns dödliga våld mot kvinnor, efter ett gemensamt initiativ från Vänsterpartiet och Centerpartiet. Att det finns en sådan bred politisk samsyn i frågan är viktigt, men det måste också synas i praktisk handling. Det får inte stanna vid formuleringar på ett papper. Vi vill därför, för en god och effektiv samordning, starta ett Trygghetens Hus i Hudiksvall. Där samverkar kommunen med polisen för kunskap, råd, stöd och hjälp kring alla former av våld i nära relation.

Utbildningsinsatser för kommunens chefer är påbörjade, efter en bifallen motion från Vänsterpartiet, men arbetet behöver vara kontinuerligt. Kommunen har många anställda och chefer måste ha rätt verktyg för att se, stötta men också agera när någon av medarbetarna far illa och det gäller hela kommunorganisationen, inkl bolagen. Att ha kunskap är en förutsättning för att kunna ingripa i tid.

Våld i nära relation kan ta sig olika uttryck. Mäns våld mot kvinnor är vanligast, men även män kan utsättas. Våldet kan förekomma i samkönade relationer och i olika familjekonstellationer. Hedersrelaterat våld och förtryck är ett särskilt komplext problem, där ofta flera förövare är inblandade.

Unga är särskilt utsatta, och det sexualiserade våldet ökar har vi nåtts av i oroväckande rapporter. Skolan behöver ökad kunskap, mod och mandat att arbeta både förebyggande och upptäckande kring allt våld i nära relation. Vi vill därför bland annat införa Gävlemodellen Shanazi hjältar och hjältinnor i det förebyggande arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck, med fokus på identitet, självrespekt och civillurage. Både skolan och fritidsverksamheten behöver få i uppdrag att utveckla det arbetet. Vi vill också se ett fortsatt och utökat samarbete mellan kommunen och Ungdomsjouren för att öka kunskap och medvetenhet om våldet i nära relation. I skolorna och andra verksamheter riktade mot unga görs redan ett gott och viktigt arbete när det gäller sex- och samlevnad. För att ytterligare stärka dessa samlade insatser vill vi se en samordnare som kan hålla ihop och bidra till att ytterligare utveckla detta viktiga område.

Att det finns reserverade bostäder för kvinnor och barn som behöver skyddat boende – även från andra kommuner är en fråga om liv och säkerhet. Kommunen behöver placera kvinnor på skyddat boende i andra kommuner, och då måste vi också ta emot kvinnor från andra kommuner. Att det finns ett glapp i mottagandet lyfts fram i en kartläggning från Högskolan i Gävle. Här måste kommunen ta sitt ansvar.

Vi vill särskilt lyfta det livsviktiga arbete som Kvinnojouren Vändpunkten och Ungdomsjouren gör varje dag. De är en grundpelare i det lokala arbetet mot våld och deras insatser måste garanteras långsiktig och stabil finansiering.

Vänsterpartiet vill bygga ett Hudiksvall där ingen människa ska behöva vara rädd i sitt eget hem. Där unga växer upp med självrespekt och kunskap om sina rättigheter. Där modet att säga ifrån backas upp av resurser och tydliga strukturer.

Några exempel på vad Vänsterpartiet vill se mot våld i nära relation:

- Förstärkt satsning på Kvinnojouren och Ungdomsjouren
- Trygghetens hus (för råd, stöd och hjälp kring våld i nära relation), i samarbete mellan kommun och polis, startas under 2027.
- Samordnare hos centrala elevhälsan för skolans arbete med sex, samlevnad och motverka våld i nära relation.
- Fortsatt utbildning för kommunens chefer för att möta utsatta medarbetare
- Att kommunen, själva och tillsammans med andra, genomför informationsinsatser för att uppmärksamma problemet med våld i nära relation
- Förstärka förebyggande arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck i skola och fritid
- Införa Gävlemodellen Shanazi hjältar/hjältinnor, ett förebyggande arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck
- Reserverade bostäder för kvinnor/barns skyddade boende, även från andra kommuner

Klimat, miljö och biologisk mångfald

När världen skakar och auktoritära ledare hotar trygghet och demokrati, behövs en kraftfull klimatomställning mer än någonsin. Klimatkrisen och hotet mot biologisk mångfald väntar inte. Och svaret på vår tids osäkerhet är inte att backa utan att fortsätta bygga hållbara, rättvisa samhällen som står stadigt genom kris.

Vänsterpartiet vill se ett Hudiksvall som bidrar aktivt till omställningen. Vi vill att varje investering som kommunen gör ska bidra till att minska klimatavtryck och miljöpåverkan, samtidigt som den stärker den ekonomiska hållbarheten över tid. Vi förespråkar satsningar som ger dubbel nytta: som både sänker kostnader och bygger framtid. Därför vill vi till exempel att arbetet med energieffektivisering i kommunens fastigheter intensifieras.

Vi vill därför också att cykelplanen ses över, med särskilt fokus på otrygga sträckor som Östanbräcksvägen och Medskog. Det handlar om trygghet, folkhälsa och klimatsmart vardagsresande. Vi föreslår också utökat underhåll av befintliga cykelvägar, så att de är ett reellt alternativ till bilen året runt.

Kommunen har i dag en mindre del av sitt skogsinnehav som naturvårdande skötsel. Det vill vi vidareutveckla till ett långsiktigt hyggesfritt skogsbruk på all kommunal skogsmark, där värden som biologisk mångfald och rekreation får större tyngd. Vi vill också att en naturvårdsinventering görs och att naturvårdsplanen uppdateras för att bättre spegla dagens kunskap och behov av skötsel av extra värdefulla naturmiljöer. Vi behöver också skydda mer naturmiljö, och vi vill därför att Galgberget i Hudiksvall blir naturreservat, och att kommunen arbetar aktivt för en nationalpark på Hornslandet.

För att skapa engagemang kring framtidens energiförsörjning vill vi att kommunen initierar en kooperativ andelsägd, lokal solcellspark. Det skulle inte bara stärka kommunens klimatansvar, utan också kunna bli en demokratisk och inkluderande modell för lokal energiproduktion. I samma anda vill vi ge vårt stöd till Nationellt centrum för elektrifiering av arbetsfordon (EVD Arena) som etablerats i Hudiksvall, en satsning som kombinerar innovation, klimatarbete och näringslivsutveckling.

Strandskyddet är en annan viktig fråga för Vänsterpartiet. Det är avgörande för både allemansrätten, den biologiska mångfalden och klimatanpassningen. Därför vill vi att byggnadsnämnden intensifierar sin tillsyn av strandskyddets efterlevnad. Vi säger också tydligt nej till exploatering av jordbruksmark och annan odlingsbar mark, det är resurser vi inte har råd att förlora.

Vi ser också ett ökande problem med invasiva växtarter, som hotar ekosystem och biologisk mångfald. Det är nu också fler Kommunen behöver ta ett större ansvar här,

med kraftfulla insatser mot spridningen, både på egen mark och genom information till markägare.

När oron i omvärlden ökar, så ökar också behovet av egen matförsörjning i Sverige och kommunen. Odling kan också vara friskvård och gemenskap. Därför vill vi att kommunen tar fram ytor för odlingslotter och odlingsbar mark att arrendera.

Några exempel på vad Vänsterpartiet vill se kring klimat, miljö och biologisk mångfald:

- Prioritera hållbara investeringar
- Att arbetet med energieffektiviseringar i kommunens fastigheter intensifieras
- Att kommunen bedriver ett långsiktigt hållbart och hyggesfritt skogsbruk
- Naturvårdsinventering, uppdatera för ny naturvårdsplan
- Kommunen initierar en kooperativ, andelsägd solcellspark
- Översyn av cykelplan med fokus på särskilt otrygga vägar som Östanbräcksvägen och Medskog, samt tätorter utanför staden
- Byggnadsnämndens tillsyn av strandskyddets efterlevnad intensifieras
- Galgberget blir kommunalt naturreservat
- Utökat underhåll av cykelvägar
- Stötta "Nationellt centrum för elektrifiering av arbetsfordon" (EVD Arena) i Hudiksvall
- Kraftfulla insatser mot invasiva växter
- Odlingslotter och mer odlingsbar mark att arrendera
- Att kommunen systematiskt arbetar med hållbar park- och tätortsnära skog enligt den motion som beslutats av kommunfullmäktige

Omsorg, äldreomsorg och social hållbarhet

Vänsterpartiet vill att alla ska känna trygghet i att det finns plats i ett särskilt boende, LSS-boende eller i någon form av trygghetsboende/seniorboende med stöd av hemtjänst, när behovet uppstår.

Kommunen behöver ta ett övergripande ansvar för att det finns tillräckligt med lägenheter i trygghetsboenden/seniorboenden i hela kommunen, oavsett om det är kommunal eller privat regi. Det är en fråga om trygghet, jämlikhet och tillgänglighet för alla äldre, oavsett var man bor.

Vi vill också att ställföreträdare anställs inom Överförmyndarnämnden, så att människor som inte kan ta tillvara sina egna rättigheter får det stöd som behövs.

Medarbetarna i äldreomsorgen är ryggraden i verksamheten. Många arbetar under tuffa villkor och i en arbetsmiljö som ofta sliter ut långt innan pensionsåldern. Det är en verklighet vi måste förändra, för medarbetarnas skull, men också för de äldres skull. På så sätt kan vi säkerställa att många vill jobba i äldreomsorgen och att de orkar göra det arbetslivet ut.

Genom att höja grundbemanningen, få bort minutstyrning och fortsätta utveckla arbetstidsförkortning inom social- och omsorgsförvaltningen, kan vi skapa arbetsvillkor som håller hela vägen.

Med fler fasta tjänster och färre korta vikariat ökar tryggheten för både de som jobbar och för de äldre. Därför driver vi fortsatt att trygga anställningar ska vara norm, inte undantag.

Social hållbarhet innebär att ingen lämnas ensam och utanför, och att se och stötta dem som är särskilt utsatta. Vänsterpartiet vill att kommunen prioriterar ett systematiskt förebyggande arbete mot barnfattigdom. Vi ökar på pengarna till avgiftsfria lovaktiviteter med måltider. Inget barn i Hudiksvall ska behöva gå hungrigt under loven eller börja höstterminen med en känsla av utanförskap. Likaså vill vi att alla barn ska få kontakt med en kultur- och fritidsvägledare som kan hjälpa till att hitta aktiviteter.

För att fler kvinnor med kort utbildning ska kunna ta klivet närmare arbetsmarknaden föreslår vi att projektet Yalla-trappan etableras i Hudiksvall. Yalla-Trappan är en modell för att skapa jobb och egenmakt för utrikesfödda kvinnor som står långt från arbetslivet. Det är både jämställdhetsarbete och kompetensförsörjning i praktiken.

Vi vill också se ökade insatser för att stötta och starta arbetsintegrerande sociala företag, som är verksamheter som skapar samhällsnytta, sysselsättning och en väg tillbaka för människor som idag står utanför arbetsmarknaden.

Hemlöshet är ett reellt problem, även i vår kommun. Det rör sig om människor i en mycket utsatt situation. Kommunen har börjat arbetet med modellen Bostad Först,

som är den mest etablerade modellen för att komma ur hemlöshet. Här behöver hela kommunkoncernen ta ett gemensamt ansvar för att hitta lösningar. Vänsterpartiet vill att Hudiksvalls kommun antar en Nollvision mot hemlöshet och ger stabil stöttning/avtal med Natthärbärgat.

Slutligen föreslår vi förstärkt stöd till kvinnojouren, särskilt med fokus på ungdomsjouren, som spelar en avgörande roll i det förebyggande arbetet mot våld och i stödet till utsatta unga.

Några exempel på vad Vänsterpartiet vill se om omsorg, äldreomsorg och social hållbarhet:

- Tillräckligt med trygghetsboenden/seniorboenden i hela kommunen
- Förebyggande arbete för att motverka barnfattigdom
- Mer pengar till lovaktiviteter med måltider under skolloven
- Projektet Yalla-trappan för utrikesfödda kvinnor som står långt från arbetsmarknaden
- Ökade insatser för att stötta och starta sociala företag
- Förstärkt stöd till kvinnojouren, med fokus på ungdomsjouren.
- Nollvision mot hemlöshet, stötta modellen Bostad Först och stöd till Natthärbärgat
- Fortsätta prova arbetstidsförkortning inom social- och omsorgsförvaltningen.
- Höjd grundbemanning inom äldreomsorg och trygga anställningar.
- Se över den administrativa bördan på medarbetare närmast omsorgstagarna
- Överförmyndarnämnden ges fortsatt möjlighet att använda externa ställföreträdare

Kultur och fritid - för gemenskap, hälsa och jämlikhet

Kultur och fritid är grundläggande delar i ett samhälle som håller ihop. Det är också en viktig del i vad som gör en kommun attraktiv att leva i. Genom idrott, scenkonst, musik, hantverk, föreningsliv och meningsfulla mötesplatser skapas tillhörighet, glädje och självförtroende. Det stärker både folkhälsan och sammanhållningen.

Vi i Vänsterpartiet vill bygga ett Hudiksvall där alla, oavsett bakgrund, ekonomi eller bostadsort, har möjlighet att delta i kultur- och fritidsaktiviteter. Därför föreslår vi ett utökat föreningsbidrag, för att fler föreningar ska kunna fortsätta att utveckla sin verksamhet. Vi vill också se en översyn av tillgängligheten på badplatser etc.

Barns och ungas tillgång till meningsfull fritid är särskilt viktig. Vänsterpartiet föreslår att sommarlovsaktiviteter för barn i ekonomisk utsatthet förstärks, och att kommunen fortsätter att arbeta med idéburna offentliga partnerskap (IOP) med initiativ som Hej aktivitet och Fritidsbanken. Vi föreslår också att Fritidsbanken dessutom får ett nytt uppdrag att tillhandahålla låneutrustning till skolor, så att ännu fler barn får chansen att delta på lika villkor.

Vi vill införa kultur- och fritidsvägledning för alla barn, med särskilt fokus på barn och unga som inte är aktiva i föreningslivet. Det handlar om att bygga broar till gemenskap och att öppna dörrar för dem som annars riskerar att bli kvar utanför. Mötesplatser behövs inte bara för unga, som till exempel fritidsgårdar utan också mellan generationer. Därför föreslår vi att kommunen utvecklar fler generationsöverskridande mötesplatser, där människor i olika åldrar kan hitta gemenskap och sammanhang. Ett gott exempel är arrangemanget Spelkalaset som lockar människor i alla åldrar i ett gemensamt engagemang kring spel.

Vi föreslår också att kommunen genomför en förstudie om Mulle Meck-lekpark, för att se över placering och finansieringsmöjligheter. En sådan plats skulle kunna bli ett utflyktsmål och en pedagogisk, kreativ arena för barn från hela kommunen. Efterfrågan på trygga och utvecklande lekplatser är stor.

För att möta det växande lokalbehovet för kultur- och fritidsverksamhet föreslår vi som tidigare en uppdatering av utredningar kring idrottshallar och kulturhus/teater, samt upprustning av befintliga utomhusbad, rastplatser och motionsspår, våra offentliga rum som spelar stor roll för såväl vardagsmotion som gemenskap.

Kulturen behöver också få ta plats i det offentliga rummet. Vi föreslår att årliga konstinköp av lokala konstnärer och konsthantverkare återupptas, för att både stödja lokalt kulturskapande och berika den gemensamma miljön.

Vi vill se ökade satsningar på kultur och estetiska uttryck i skola och kulturskola. Vi behöver uppmuntra och stötta ungas kreativitet och uttrycksformer.

Några exempel på vad Vänsterpartiet vill se om kultur och fritid:

- Mulle Meck-lekpark - förstudie för att se över placering och finansiering
- Utökat föreningsbidrag
- Konstinköp av lokala konstnärer och konsthantverkare
- Kultur- och fritidsvägledning för barns jämlika tillgång
- Kartläggning kring behov av idrottshallar, kulturhus, teater
- Samordning för att säkerställa tillräckligt med replokaler
- Kostnadsfria sommarlovsaktiviteter
- Fler generationsöverskridande mötesplatser
- Upprustning och översyn av tillgänglighet på bad, rastplatser, motionsspår

Digitalisera för minskad administration!

Digitalisering kan bidra till både kvalitet och effektivitet – men bara om den utgår från behoven i verksamheten och stärker kontakten med dem vi är till för. Vi ser en oroande trend där administrativa bördor växer, ofta som en följd av nya kvalitetssystem och krav på dokumentation. Det är i regel medarbetarna närmast de vi är till för, undersköterskor, barnskötare, lärare m.fl., som får betala priset i form av mindre tid för det mänskliga mötet.

Här finns en verklig potential för digitala lösningar och AI att göra skillnad. Rätt använda kan de frigöra tid, minska belastning och höja kvaliteten. Men då måste utvecklingen utgå från dem som arbetar i verksamheterna. Hur ser lärare på möjligheten att minska administrativt arbete? Hur kan undersköterskors vardag avlastas med smartare system? Varje ny digital funktion bör provas mot om den faktiskt förenklar arbetet – inte försvårar det.

Digitaliseringsprojekt ska alltid prioriteras utifrån vilken nytta de skapar för invånare och medarbetare, och hur de bidrar till social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Att införa något nytt får aldrig handla om teknik för teknikens skull.

Vi ser goda exempel där digital teknik har förbättrat omsorgen, till exempel med fallsensorer och läkemedelsautomater (som Vänsterpartiet tidigare motionerat om) som både ökar tryggheten och frigör tid. Dessa satsningar bör vidareutvecklas – men alltid största respekt för personlig integritet, för våra invånares bästa och med medarbetarnas kompetens i centrum.

Även i skolan krävs eftertanke och utvärdering. Den digitalisering som hittills genomförts behöver följas upp och utvärderas utifrån hur den faktiskt påverkat elevernas lärande. Allt fler studier visar att läromedel på skärm inte generellt gynnar förståelse och koncentration. Frågan borde vara: När skapar datorn mervärde i skolan? och så använda datorn vid de tillfällena. AI skapar också utmaningar när vi använder digital teknik, inte minst när elever ska bedömas. Här behöver kunskapshöjande insatser.

Samtidigt med digitalisering ökar riskerna för dataintrång och cyberangrepp. Vänsterpartiet vill att satsningar på cybersäkerhet prioriteras högt. Utan robust skydd för personuppgifter och samhällskritiska system riskerar vi både kostnader och förtroendekriser.

Några exempel på vad Vänsterpartiet vill se inom digitalisering:

- Projektpott för digitalisering som kan sökas av verksamheterna
- Digitala utvecklingsprojekt ska alltid minska administration, inte tvärtom.
- Prioritering av motståndskraft mot digitala angrepp, cybersäkerhet.
- Utvärdering av skolans digitala satsningar

Kommentarer till riktade medel och resultatmål:

Vårt förslag till driftbudget för 2027 baseras i grunden på det förslag i kvantiteter och index för kostnadshöjningar som kommit från kommunens ekonomiavdelning. Tillsammans med de riktade medel som tillförs ökar verksamheternas driftskostnader med 5,6 % jämfört med av kommunfullmäktige antagen budget för 2026. Vi motiverar ökningen med att framför allt de personalintensiva verksamheterna under ett antal år inte har kompenserats fullt ut för inflationsdrivna kostnader. Därför behöver ramarna justeras för att komma i balans igen.

Förutom till äldreomsorgen där behoven ökar, har vi gjort fördelningen av medel med stort fokus på förebyggande insatser som bland annat utbildning, fritid/kultur och föreningsliv. Det är vår fasta övertygelse, att förebyggande arbete är det mest långsiktigt hållbara sättet att utveckla vår kommun på. Det gäller även den ekonomiska hållbarheten, eftersom det vi satsar på förebyggande insatser sparar i längden pengar. Det förebyggande arbetet som pågår inom kommunen i dag behöver fortsätta och utvecklas.

Långsiktigheten gäller också kommunorganisationens viktigaste tillgång, dess medarbetare. Våra medarbetare behöver orka arbeta ett helt yrkesliv, och kommunen behöver vara en attraktiv arbetsgivare i en allt hårdare konkurrens om medarbetare. Därför väljer vi att rikta omfattande medel till främst lärandenämnden och social- och omsorgsnämnden för att kunna erbjuda goda arbetsvillkor och en hållbar arbetsmiljö.

Då stor osäkerhet råder kring hur internationell och svensk ekonomi, och därigenom kommunalekonomi, kommer att se ut under 2027 och de närmaste åren. Därför har vi valt att lägga resultatmål före finansnetto på 0,7 %. Vi ser 2027 som ett år då resultatutjämningsreserven (RUR/RER) kan komma att behöva användas, med anledning av de osäkra prognoserna kring ekonomin och en ökande arbetslöshet. Kommunen har under de senaste åren gjort ekonomiska överskott och därför kunnat avsätta stora summor till resultatutjämningsreserven, vilken är tänkt att användas för just ekonomiska svängningar. På så sätt menar vi att god ekonomisk hushållning ändå uppnås, med avseende på resultatet sett över en fyraårsperiod.

Investeringar

Investeringar för den taxefinansierade verksamheten föreslås till 111 mkr för 2027 och därefter fortsatt enligt äskanden. Det krävs utökade investeringar till följd av ändrade lagkrav på fastighetsnära insamling samt behov av investeringar gällande vatten och avlopp.

För övriga investeringar lägger vi en ram om 200 mkr per år, att prioritera inom. Vi är medvetna om att summan är lägre än de äskanden som finns från nämnderna men det är också så att det under lång tid varit en väsentlig del av beviljade investeringsmedel som inte använts i den utsträckning som aviserats. Om sådana felbedömningar förekommer annat än i undantagsfall är det ett problem, eftersom det försvårar prioriteringar.

Vänsterpartiets övergripande prioriteringar är att kommunal verksamhet i största möjliga utsträckning bedrivs i kommunkoncernens lokaler, att lokalerna underhålls för att erbjuda lång livslängd för lokalen och goda arbetsmiljöer, samt investeringar som bidrar till hållbar omställning, t ex när det gäller energi, transporter och ekologisk hållbarhet.

Utifrån våra prioriteringar föreslår vi ett antal projekt som ska genomföras inom investeringsramen.

1. Gång- och cykelvägar: Östanbräcksvägen, Medskog och underhåll

GC-väg denna sträcka har bland annat efterlysts i elevdialoger och medborgarförslag. I dag är det i stora delar en 60-väg, belyst men med smal vägren där cyklister och gående trängs med ofta tung trafik. Det är ingen trygg miljö och en GC-väg här binder ihop stadsdelarna Öster/Björkberg/Maln/Skålbo med Sandvalla/Kristineberg och Bromangymnasiet. Även trafiksituationen kring Medskog lämnar mycket att önska, och en GC-väg bör snarast tillskapas här då cyklister och gående i dag rör sig i en otrygg trafikmiljö. Befintliga cykelvägar behöver underhållas med målning/skyltning/avfasning av trottoarkanter.

2. Utredning/förstudie/projektering - flytt av vuxenutbildningen till egna lokaler

Vuxenutbildningen (SFI, Yrkeshögskoleutbildningar, yrkesvux, komvux grund/gy, Högskoleutbildningar - platsförlagda+distans) hyr idag lokaler som är dyra och inte välfungerande ur arbetsmiljöhänseende, varken för studerande eller medarbetare. En flytt till verksamhetsanpassade, flexibla lokaler i kommunkoncernens ägo är en god investering vilket också möjliggör ett effektivare lokalutnyttjande. T ex vore det intressant att se över möjligheten till utrymme i kommunkoncernens kommande projekt på Kattvikskajen 2. Utredningen bör omfatta samlokalisering med Jobbcentrums verksamhet.

3. Trygghetsboenden/seniorboenden

Biståndsbedömda trygghetsboenden och reguljära seniorboenden är boendeformer för äldre som behöver visst stöd och hjälp i boendet, lättåtkomlig service och att bryta oönskad isolering men som inte har behov av plats på vård- och omsorgsboende. Det ska omgående ses över vilka lokaler i kommunkoncernen som är lämpliga att omvandla till biståndsbedömda trygghetsboenden, utifrån den inriktningsplan för äldreomsorgen som kommunfullmäktige beslutat om. Det behöver även tas fram behovsanalyser och planer för att stötta externa aktörer som vill tillskapa fler senioranpassade boenden.

4. Energieffektiviseringar

Genomförs av tekniska nämnden

Större investeringar, som t.ex badhus, vilka kräver lånefinansiering, behandlas och fattas som särskilda beslut av kommunfullmäktige.

Vänsterpartiet föreslår kommunfullmäktige besluta (att-satserna har finansiering som fördelats ut till berörda nämnder):

1. att fastställa skattesatsen till 22:11
2. att fastställa budget för 2027–2030 enligt Vänsterpartiets förslag, inkl finansiella mål
3. att fastställa ram för investeringar (skatte- och taxefinansierade) enligt Vänsterpartiets förslag
4. att kommunfullmäktige fastställer nuvarande verksamhetsmål, samt lägger till Nollvision för mäns dödliga våld mot kvinnor
5. att kommunstyrelsen stärker arbetet med stads- och landsbygdsutveckling, genom fortsatt samarbete med Hudik City, Bygderådet och BID i hela kommunen
6. att kommunstyrelsen gör en förstudie för att prioritera utbyggnad av cykelvägar
7. att kommunstyrelsen snarast inventerar och uppdaterar naturvårdsplanen, samt tar fram underlag för att inrätta ett kommunalt naturreservat på Galgberget.
8. att kommunstyrelsen skapar en digitaliseringsprojektpott, sökbar från verksamheterna
9. att kommunstyrelsen bidrar till klimatomställningen bland annat genom att stötta Nationellt centrum för elektrifiering av arbetsfordon (EVD Arena) samt initierandet av en gemensamhetsägd solcellspark
10. att kommunstyrelsen har en arbetstidsmodellspott, sökbar från verksamheterna
11. att kultur- och fritidsnämnden förstärker arbetet med utomhusbad, motionsspår o dyl.
12. att kultur- och fritidsnämnden utökar ramen för föreningsbidrag med 1 mkr/år
13. att kultur- och fritidsnämnden genomför förstudier kring generationsövergripande mötesplatser samt en "Mulle Meck-lekpark".
14. att kultur- och fritidsnämnden årligen köper in konst av lokala konstnärer och konsthantverkare
15. att kultur- och fritidsnämnden anordnar kultur- och fritidsvägledning för alla barns jämlika tillgång till en meningsfull fritid
16. att kultur- och fritidsnämnden tillsammans med skolor och Ungdomsjouren tar fram en plan för ett stärkt arbete kring "sex, samlevnad och mot våld i nära relation", samt initierar modellen "Shanazi hjältar/hjältinnor för att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck.
17. att kultur- och fritidsnämnden utökar satsningen på avgiftsfria sommarlovsaktiviteter och mer öppettider på fritidsgårdar.
18. att kultur- och fritidsnämnden fortsatt finansierar Fritidsbanken och Hej aktivitet
19. att kultur- och fritidsnämnden utökar satsningen på demokratiinsatser som Demokrativerkstad, ökat valdeltagande och samhällsengagemang.
20. att kultur- och fritidsnämnden säkerställer att det finns tillräckligt med replokaler för musik
21. att lärandenämnden säkerställer att barngrupper i förskolan följer Skolverkets riktmärken om storlek och att andelen vuxna per barn ökar
22. att lärandenämnden provar olika arbetstidsmodeller i förskolan, med början där sjukskrivningstalen är högst.
23. att lärandenämnden förstärker elevhälsan närmast barn/elever
24. att lärandenämnden genomför en översyn av kvaliteten i fritidshem

25. att lärandenämnden utökar antal platser i Resursskolan
26. att lärandenämnden tilldelas en utökad budgetram för att finansiera ovanstående samt att användas för, ex viss undervisning i mindre grupp och stärkt studiero.
27. att social- och omsorgsnämnden förstärker stödet till Kvinno- och Ungdomsjouren
28. att social- och omsorgsnämnden fortsätter att prova alternativa arbetstidsmodeller på fler arbetsplatser
29. att social- och omsorgsnämnden gör insatser för att minska arbetslöshet, bl a genom stegförflyttning och att genomföra projektet Yalla-Trappan
30. att social- och omsorgsnämnden i samverkan med andra aktörer startar upp Trygghetens hus under 2027.
31. att social- och omsorgsnämnden utöver dessa satsningar tilldelas utökad budgetram för höjd grundbemanning och trygga anställningar, för minskad minutstyrning, arbetstidsförkortning och heltid som norm.
32. att tekniska nämnden sköter utemiljön vid tågstationen
33. att tekniska nämnden ökar underhållet av cykelvägar som t ex skyltning/målning/fasning av trottoarkanter.
34. att tekniska nämnden tillförs resurser för spolning av dagvattenledningar
35. att överförmyndarnämnden fortsatt ges möjlighet att använda externa ställföreträdare

Resultatbudget

Miljoner kronor	2026 Budget	2027 Budget	2028 Plan	2029 Plan	2030 Plan
Verksamhet					
Nämnder (netto)					
Byggnadsnämnd	-8,7	-9,0	-9,4	-9,7	-10,0
Kommunstyrelse	-181,9	-199,7	-203,9	-208,8	-213,8
Lärandenämnd	-1114,8	-1135,3	-1156,4	-1171,3	-1197,9
Norrhälsinglands miljö-/räddningsnämnd	-49,9	-51,6	-53,6	-55,2	-56,8
Social- och omsorgsnämnd	-1300,8	-1407,1	-1465,5	-1520,3	-1568,7
Svågadalsnämnd	-15,9	-17,3	-17,8	-17,7	-18,2
Kultur- och fritidsnämnd	-124,9	-133,6	-137,6	-140,1	-143,9
Överförmyndarnämnd	-6,6	-7,6	-7,9	-8,1	-8,4
Revision	-2,2	-2,3	-2,3	-2,4	-2,5
Teknisk nämnd	-100,7	-104,6	-107,3	-109,7	-112,1
	-2 906,3	-3 068,1	-3 161,9	-3 243,2	-3 332,3
Årlig ökning		5,6%	3,1%	2,6%	2,7%
Gemensamt					
Kommunstyrelsen oförutsett	-12,8	-8,7	-13,2	-18,9	-28,4
Central verksamhet Finanssen	0,0	19,0	19,0	19,0	19,0
Pensioner	-55,8	-35,8	-39,5	-41,4	-37,3
Vinst/förlust	4,4	4,1	4,1	4,1	4,1
Interna kapitalposter	219,0	222,1	225,3	229,3	233,1
Avskrivningar	-169,1	-188,7	-197,8	-205,4	-213,4
	-14,2	12,1	-2,1	-13,3	-22,9
Verksamhetens nettokostnader	-2 920,6	-3 056,1	-3 164,0	-3 256,5	-3 355,1
Finansiering					
Skatteintäkter	2162,5	2 278,5	2 361,6	2 437,0	2 538,7
Statsbidrag och utjämning	787,8	799,2	824,8	842,6	841,5
	2 950,3	3 077,7	3 186,4	3 279,5	3 380,2
Resultat före finansnetto	29,7	21,6	22,4	23,0	25,1
Finansiella intäkter	27,4	29,0	32,5	30,5	30,5
Finansiella kostnader	-28,3	-37,5	-46,1	-51,2	-51,1
	-0,9	-8,4	-13,5	-20,6	-20,5
Årets resultat	28,8	13,1	8,9	2,4	4,6
Årets resultat, %	1,0%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%

Finansieringsbudget

Kassaflöden

Miljoner kronor	2027 Budget	2028 Plan	2029 Plan	2030 Plan	
Den löpande verksamheten					
Årets resultat	13,1	8,9	2,4	13,4	
Justering avskrivningar/nedskrivningar	176,9	186,1	193,6	201,7	
Justering nedskrivning finansiella tillgångar					
Justering pensionsavsättning och ränta pensioner	-7,1	-0,1	3,2	-1,7	
<i>Medel från verks före förändr av rörelsekapital</i>	183,0	194,8	199,2	213,3	
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	0,0	
Ökning/minskning kortfristiga skulder	0,0	0,0	0,0	0,0	
Kassaflöde från löpande verksamheten	183,0	194,8	199,2	213,3	
Investeringsverksamheten					
Materiella anläggningstillgångar					
Investering	-200,0	-200,0	-200,0	-200,0	-800,0
Investering va/rh	-111,0	-64,2	-69,2	-168,2	-412,6
Försäljning	1,0	1,0	1,0	1,0	
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-310,0	-263,2	-268,2	-367,2	
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån	27,0	18,2	11,8	0,0	57,0
Nyupptagna lån, va/rh	111,0	64,2	69,2	168,2	412,6
Amortering av skuld	-0,5	0,0	0,0	-2,4	-2,9
Ökning av kortfristiga placeringar	-10,5	-14,0	-12,0	-12,0	
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	127,0	68,4	69,0	153,8	
Årets kassaflöde	0,0	0,0	0,0	-0,1	
Likvida medel vid årets början	0,0	0,0	0,0	0,0	
Årets förändring	0,0	0,0	0,0	-0,1	
Likvida medel vid årets slut	0,0	0,0	0,0	0,0	

Balansbudget

Miljoner kronor	2027 Budget	2028 Plan	2029 Plan	2030 Plan
Tillgångar				
<i>Anläggningstillgångar</i>				
Materiella tillgångar	3 458,4	3 535,5	3 610,1	3 775,6
Finansiella tillgångar	102,0	102,0	102,0	102,0
Summa anläggningstillgångar	3 560,4	3 637,6	3 712,1	3 877,7
<i>Omsättningstillgångar</i>				
Kortfristiga fordringar	295,5	295,5	295,5	295,5
Kortfristiga placeringar	760,6	774,6	786,6	798,6
Likvida medel	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa omsättningstillgångar	1 056,0	1 070,0	1 082,1	1 094,1
Summa tillgångar	4 616,4	4 707,6	4 794,2	4 971,7
Eget kapital och skulder				
<i>Eget kapital</i>				
Balanserat eget kapital	2 504,2	2 517,4	2 526,2	2 528,6
Årets förändring	13,1	8,9	2,4	13,4
Summa eget kapital	2 517,4	2 526,2	2 528,6	2 542,0
<i>Avsättningar</i>				
Avsatt till pensioner	359,0	358,9	362,1	360,4
Övriga avsättningar	17,4	17,4	17,4	17,4
Summa avsättningar	376,4	376,3	379,5	377,8
<i>Skulder</i>				
Långfristig upplåning	681,7	764,1	845,1	1 010,9
Övriga långfristiga skulder	498,4	498,4	498,4	498,4
Checkkredit	0,0	0,0	0,0	0,0
Kortfristiga skulder	542,6	542,7	542,6	542,7
Summa skulder	1 722,7	1 805,1	1 886,1	2 052,0
Summa eget kapital och skulder	4 616,4	4 707,6	4 794,2	4 971,7

Kvantiteter 2025–2030

	Utfall 2025	Åtagande 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Pedagogisk verksamhet						
Förskola - barn	1 545	1 520	1 418	1 361	1 315	1 290
Förskola - omsorgstimmar/vecka	-	-	-	-	-	-
Fritidsverksamhet - barn	1 374	1 391	1 338	1 317	1 293	1 257
Förskoleklass - elever	361	358	360	359	341	320
Grundskola 1-9 - elever	3 450	3 441	3 321	3 282	3 236	3 183
- varav elever från andra kommuner	33	22	22	22	22	22
Elever till andra kommuner och fristående	307	275	309	297	279	261
Anpassad grundskola - elever	57	64	65	67	67	68
- varav elever från andra kommuner	1	0	1	1	1	1
Integrerade elever Anpassad skola	1	2	1	1	1	1
Gymnasieskola - elever på Broman	1 336	1 351	1 359	1 359	1 359	1 359
- varav från andra kommuner	267	281	288	307	310	302
Elever från Hudiksvall i andra kommuner	269	275	263	271	274	273
Anpassad gymnasieskola - elever	36	44	43	51	57	54
- varav från andra kommuner	13	16	19	23	24	22
Vård och omsorg						
Äldreomsorg						
Platser i särskilt boende	-	-	-	-	-	-
Korttidsplatser	-	6	-	-	-	-
Demensboende	459	443	430	430	440	450
Platser i specialboende	30	43	42	43	44	45
Rehabeenheten	6	-	-	-	-	-
Hemtjänsttimmar	334 849	340 000	415 500	445 500	475 500	475 500
Personer med funktionsnedsättning						
Säbo SOL LSS, platser	137	151	143	143	143	143
Specialboenden, även externa platser	26	33	28	26	26	24
Korttidsboende barn/vuxna, platser	18	18	18	18	18	18
Korttidstillsyn för barn över 12 år, platser	17	20	20	20	20	20
LSS daglig verksamhet- Funktionsnedsättning	120	130	145	150	155	160
Ledsagarservice LSS timmar/år	2 386	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Kontaktpersoner SOL och LSS	216	225	225	225	225	225
Avlösarservice i hemmet tim/år	7 497	4 000	8 000	8 100	8 100	8 100
Boendestöd SOL tim/år (exkl kringtid)	12 388	18 000	18 000	18 000	18 000	18 000
Personliga assistenter, brukare	94	100	100	100	100	100
Frivillig psykiatri "Träffen", platser	-	-	-	-	-	-
Arbete och integration						
LSS Daglig verksamhet- VIA	105	115	115	120	125	125
LSS Daglig verksamhet externa köp	-	-	-	-	-	-
LSS Daglig verksamhet Staffansgården	17	25	17	17	17	17
SoL Sysselsättning Socialpsykiatri VIA + FN	31	10	60	65	70	70
SoL Sysselsättning externa köp	-	-	-	-	-	-
Försörjningsstödstagare	945	850	945	930	910	900

Budgetjustering på grund av ökade/minskade kvantiteter

Årlig förändring i tusental kronor

Fv	Verksamhet	2027	2028	2029	2030	Summa
LÄR	Förskola	-11 396	-6 604	-5 489	-3 073	-26 562
LÄR	Grundskola	-8 633	-5 010	-7 404	-8 836	-29 883
LÄR	Anpassad grundskola	4 486	509	596	2 817	8 408
LÄR	Gymnasieskola	634	0	0	0	634
LÄR	Gymnasieskola IKE	-2 879	-1 789	-12	1 190	-3 490
LÄR	Anpassad gymnasieskola	-2 009	2 905	3 666	-447	4 116
Summa Lärandenämnden		-19 797	-9 988	-8 643	-8 349	-46 778
SOM	Anpassad gymnasieskola boende	-318	0	0	0	-318
SOM	Personer med funktionsnedsättning HRC	-389	1 213	1 182	-139	1 866
SOM	Äldreomsorg	37 536	22 567	31 145	9 249	100 497
SOM	Personer med funktionsnedsättning	-7 580	-728	1 593	-821	-7 534
Summa Social och omsorgsnämnden		29 249	23 052	33 921	8 290	94 511
Akkumulerat		9 451	22 516	47 793	47 733	

Akkumulerad förändring i tusental kronor

Fv	Verksamhet	2027	2028	2029	2030
LÄR	Förskola	-11 396	-18 000	-23 489	-26 562
LÄR	Grundskola	-8 633	-13 643	-21 047	-29 883
LÄR	Anpassad grundskola	4 486	4 995	5 591	8 408
LÄR	Gymnasieskola Broman	634	634	634	634
LÄR	Gymnasieskola IKE	-2 879	-4 668	-4 681	-3 490
LÄR	Anpassad gymnasieskola	-2 009	896	4 563	4 116
SOM	Anpassad gymnasieskola boende	-318	-318	-318	-318
SOM	Arbete och integration	-389	823	2 005	1 866
SOM	Äldreomsorg	37 536	60 103	91 248	100 497
SOM	Personer med funktionsnedsättning	-7 580	-8 307	-6 714	-7 534
Akkumulerat		9 451	22 516	47 793	47 733
Lärandenämnden totalt		-19 797	-29 785	-38 429	-46 778
Social- och omsorgsnämnden totalt		29 249	52 301	86 222	94 511

Index 2027–2030

Index	2027	2028	2029	2030
Tjänsteköp	3,4%	3,7%	3,0%	3,0%
Personal	3,4%	3,7%	3,0%	3,0%
Övrigt/Intäkter/Internleasir	2,6%	2,5%	2,6%	2,6%
Kapitalkostnad				
PKV	3,1%	3,3%	3,5%	3,5%

Interna Index	2027
---------------	------

Internhyror och Städ	2,9%
Kost	3,4%
Transport	3,0%

Investeringsvolym

Avskrivningarna är baserade på nedan investeringsvolym
exklusive taxefinansierad verksamhet

	2027	2028	2029	2030
	200	200	200	200

Riktat 2027–2030

Tusen kronor

Tabellen jämför med 2026

Avser	Beslutsforum	Nämnd	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Utsmyckning Delsbo	KF§85/2024	2_KS	50		-50	-50	-50
Fritid	KF§85/2024	TEN	500	-500	-500	-500	-500
MR och demokratiwerkstan	KF§85/2024	7_KOF	400	-400	-400	-400	-400
Bid, Business improvement district	KF§85/2024	2_KS	500	-500	-500	-500	-500
Drogfri skola	KF§85/2024	5_SOM	650	-650	-650	-650	-650
Nationellt centrum för elektrifiering	KF§85/2024	2_KS	150	-150	-150	-150	-150
Kvinnojour		5_SOM	550	450	450	450	450
Samverkan Hudik City	KS§39/2024	2_KS	500	-500	-500	-500	-500
Omställningsåtgärder LÄR	KF§85/2024	3_LÄR	10 000			-10 000	-10 000
Omställningsåtgärder SOM	KF§85/2024	5_SOM	20 000			-20 000	-20 000
Arbetsmarknadsåtgärder	KF§85/2024	2_KS	6 000				
Utveckling av besöksnäringen	KF§85/2024	6_SVÅ	75	-75	-75	-75	-75
Sommarlovsaktiviteter		7_KOF	300	100	100	100	100
Hej Aktivitet		7_KOF	2 300				
Datorer	KF§85/2024	3_LÄR	3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Fritidsbanken		7_KOF	200	100	100	100	100
Regional nod	KF§103/2025	2_KS	200				
Civilförsvaret	KF§103/2025	2_KS	5 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Omställningsåtgärder komp för allmänna ytor, Skylt	KF§103/2025	5_SOM	30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Omställningsåtgärder	KF§103/2025	3_LÄR	15 000	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Projekt EVD Arena KS§103	KS§103/2025	2_KS		250			
Omställningsåtgärder LÄR		3_LÄR		10 000			
Omställningsåtgärder SOM		5_SOM		15 000			
Stads och landbyggsutveckling		2_KS		1 000	1 000	1 000	1 000
Förstudie prioritera cykelvägar		2_KS		150			
Naturvårdsinventering		2_KS		800			
Pott för Digitala effektiviseringsprojekt		2_KS		3 000	3 000	3 000	3 000
Solcellspark, andelsägd uppstart		2_KS		150			
Arbetsbidsmodeller, prova alternativ		2_KS		2 000	2 000	2 000	2 000
Förstärkning Lär		3_LÄR		13 000	13 000	13 000	13 000
Minskade barngrupper i förskolan		3_LÄR		12 000	12 000	12 000	12 000
Shanazihjältar		5_SOM		500	500		
Utredning trygghetsboenden		5_SOM		300			
Yalla Trappan, start+projekt		5_SOM		150	500	500	
Drogfri skola		5_SOM		650	650	650	650
Trygghetens hus		5_SOM		1 500	3 000	3 000	3 000
Förstärkning SOM		5_SOM		30 000	30 000	30 000	30 000
Räkna med mig		5_SOM		1 500	1 500	1 500	
Utveckling av besöksnäringen		6_SVÅ		100	100	100	100
Svågadalen - Omsorg och Skola		6_SVÅ		350	350	350	350
Fritid bad, rastplatser, motionsspår etc		7_KOF		600	600		
Föreningsbidrag utökad		7_KOF		1 000	1 000	1 000	1 000
Förstudie: Mulle meck lekpark		7_KOF		150			
Konstinköp		7_KOF		150	150	150	150
Kultur- och fritidsvägledning för barns jämlika tillgång		7_KOF		500	500	500	500
Projekt: stärka "Sex, samlevnad och mot våld i nära relation"		7_KOF		1 200	1 200		
Samordna Replokaler		7_KOF		50	50		
Demokratiseringar (Verkstad m.m)		7_KOF		1 000	1 000	1 000	1 000
Utökade öppettider Fritidsgårdar		7_KOF		700	700	700	700
Ökat underhåll cykelvägar		TEN		1 000	1 000	1 000	1 000
Skötsel - Stationsområdet		TEN		350	350	350	350
Spolning - Dagvatten		TEN		300	300	300	300
Ställföreträdare		8_ÖFN		800	800	800	800
Summa			95 375	48 075	23 075	-9 275	-11 275

	FINANSIELLA MÅL Perioden 2027–2030
Skattesats	Skattesatsen är 22:11
Årets resultat	Resultatmålet är att resultatet före finansnetto i genomsnitt ska uppgå till 0,7 % av summan av skatteintäkter och statsbidrag/utjämning. Målet bedöms utifrån resultaten de senaste fyra åren.
Investeringar	Kommunens investeringar avseende den skattefinansierade verksamheten samt den taxefinansierade verksamheten ska inte överstiga respektive verksamhets budget för de senaste fyra åren.
Kassalikviditet	Kassalikviditeten ska ligga inom spannet 70 % -100 %, där 100 % innebär att kommunen precis klarar sina kortfristiga ekonomiska åtaganden. Måttet beskriver kommunens betalningsförmåga på kort sikt. Måttet beräknas genom att summan av kortfristiga fordringar, kassa, bank och företagskredit divideras med kortfristiga skulder.
Kortfristiga placeringar	Pensionsmedel Syftet är att säkerställa framtida pensionsutbetalningar för anställda. Medlen värdesäkras genom att den realiserade avkastningen återinvesteras till ett belopp som minst motsvarar inflationen. Uttag ur pensionsmedlen kan årligen göras för att jämna ut pensionskostnaderna. Beslut om uttag tas i samband med respektive års budgetberedning. Målet bedöms utifrån värdeutvecklingen de senaste fyra åren. Försäljningsmedel Syftet är att finansiera angelägna investeringar som utvecklar kommunen. Årligen prövas om medlen ska värdesäkras genom att den realiserade avkastningen återinvesteras till ett belopp som minst motsvarar inflationen. Beslut om inanspråktagande av försäljningsmedel tas i samband med respektive års budgetberedning. Målet bedöms utifrån värdeutvecklingen de senaste fyra åren.
Upplåning	Upplåning För den skattefinansierade verksamheten ska det finnas möjlighet att lånefinansiera angelägna investeringar. För den taxefinansierade verksamheten beräknas en nyupplåning med 412,6 miljoner kronor under perioden.
Soliditet	Soliditeten, med hänsyn tagen till pensionsförpliktelser, ska ligga på 30 % eller högre. Måttet visar i vilken utsträckning kommunens tillgångar finansieras med eget kapital respektive skulder. Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme.

